

ADVIES

4 februari '09

ADVIES OVER DE MBO MET ESSENSCIA en DE MBO MET
HET VERBOND VAN DE GLASINDUSTRIE (VGI)

Inhoud

Inleiding	1
Adviestekst	2
1. Situering	2
1.1. Algemeen	2
1.2. MBO-Essencia	4
1.3. MBO-VGI	4
2. Aanbevelingen	6
2.1. MBO-procedure	6
2.2. MBO als alternatief beleidsinstrument	6
2.3. Ambitieniveau MBO's Essencia en VGI	6
2.4. Opvolging engagementen van de sectoren	8
2.5. Ecologiesteun	9
2.6. Besluit	9

Inleiding

De Minaraad ontving op 24 december 2008 een adviesvraag over het ontwerp van milieubeleidsvereenkomst met de federatie Essenscia V.Z.W. betreffende de reductie van de NOx-emissies van haar leden in Vlaanderen en een adviesvraag over het ontwerp van milieubeleidsvereenkomst met het Verbond van de Glasindustrie (VGI) vzw betreffende de reductie van de NOx-emissies van haar leden in Vlaanderen. De adviestertermijn bedraagt 30 dagen. Op verzoek van de Minaraad werd deze adviestertermijn verlengd tot woensdag 4 februari 2009.

De voorliggende ontwerpen van milieubeleidsvereenkomst (MBO) tussen het Vlaamse Gewest enerzijds en de sectoren wordt afgesloten overeenkomstig het decreet van 15 juni 1994 betreffende de milieubeleidsvereenkomsten. Het decreet betreffende de milieubeleidsvereenkomsten bevat hiervoor een specifieke procedure.

Een samenvatting van een ontwerp van milieubeleidsvereenkomst wordt in het Belgisch Staatsblad gepubliceerd. Iedere burger kan binnen de dertig dagen na publicatie zijn bezwaren en opmerkingen schriftelijk meedelen.

Het ontwerp van milieubeleidsvereenkomst wordt, samen met de door de Minaraad en SERV uitgebrachte adviezen meegedeeld aan de voorzitter van het Vlaams Parlement. Indien het Parlement zich binnen de 45 dagen na ontvangst van het ontwerp bij resolutie of bij met redenen omklede motie verzet tegen het sluiten van de overeenkomst, wordt deze niet gesloten.

Indien het ontwerp van milieubeleidsvereenkomst wordt aangepast naar aanleiding van de ingediende bezwaren of adviezen kan de overeenkomst worden gesloten, zonder dat de procedure met betrekking tot publicatie, het indienen van bezwaren, het vragen van adviezen en het inlichten van het Vlaams Parlement opnieuw gevolgd moet worden.

Indien Minaraad of SERV een negatief advies uitbrengen over het ontwerp, dan moet het Vlaamse Gewest zijn beslissing om de overeenkomst toch te sluiten in een verslag verantwoorden. Dit verslag wordt samen met de ondertekende milieubeleidsvereenkomst integraal bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad.

Het ABVV, het ACV, de ACLVB, de Boerenbond, de UNIZO en het VOKA-Vlaams Economisch Verbond onthouden zich bij dit advies aangezien ze hierover binnen de SERV zullen adviseren.

Hubert David,
Voorzitter Minaraad

1. Situering

1.1. Algemeen

[1] **NEC-richtlijn.** Op 27 november 2001 werd Richtlijn 2001/81/EG inzake nationale emissieplafonds voor bepaalde luchtverontreinigende stoffen gepubliceerd (de zogenaamde NEC-richtlijn). Deze richtlijn legt de lidstaten van de Europese Unie absolute emissieplafonds op voor de pollutanten NO_x, SO₂, VOS en NH₃. Vanaf 2010 moet aan deze plafonds voldaan worden. Overeenkomstig Bijlage I van de Richtlijn 2001/81/EG bedraagt het emissieplafond voor België in 2010 176 kton.

Gezien het bereiken van de nationale emissieplafonds maatregelen vergt van zowel de federale overheid als van de drie gewesten werden de Belgische emissieplafonds telkens opgesplitst in 4 subplafonds: één nationaal cijfer voor de emissies van de niet-stationaire bronnen (68 kton) en drie plafonds voor de overige bronnen van elk van de gewesten. Voor Vlaanderen is dit 58,3 kton.

[2] **Vlaams emissiereductieprogramma.** In uitvoering van de richtlijn keurde de Vlaamse Regering op 13 december 2003 de Vlaamse bijdrage aan het reductieprogramma goed. In het geactualiseerde Vlaamse programma, dat op 9 maart 2007 goedgekeurd werd door de Vlaamse Regering, werd beslist dat het departement LNE jaarlijks zal rapporteren aan de Vlaamse Regering over de stand van zaken van de uitvoering van de maatregelen in dit programma.

In uitvoering van het geactualiseerde reductieprogramma werden eind 2008 volgende maatregelen ter goedkeuring aan de Vlaamse Regering voorgelegd:

- Hervorming van de verkeersbelastingen voor personenwagens goedgekeurd (VR 12/12/2008).
- Milieubeleidsovereenkomst met chemische industrie betreffende de reductie van NO_x emissies (geagendeerd VR 19/12/2008).
- Milieubeleidsovereenkomst met glasindustrie betreffende de reductie van NO_x emissies; (geagendeerd VR 19/12/2008).

Verder worden voor begin 2009 nog volgende maatregelen gepland:

- Milieubeleidsovereenkomst met elektriciteitsproducenten betreffende reductie van NO_x en SO₂.
- Convenant met staalindustrie betreffende reductie van NO_x.
- Vlaremwijzigingsbesluit met strengere normen voor onder andere:
  - Stookinstallaties ter reductie van NO_x, SO₂ en PM.
  - Grafische sector ter reductie van VOS.
  - Opslagdepots ter reductie van VOS.
  - Zwavelzuurproductie ter reductie van SO₂.

In onderstaande tabel wordt de emissieprognose voor NO_x voor het jaar 2010

overgenomen uit het voortgangsrapport Vlaams NEC reductieprogramma 2008. Net als in het NEC-programma wordt een onderscheid gemaakt tussen een '*with measures*' en een '*with additional measures*'-scenario, zij het enkel voor de elektriciteitsproducenten en de producenten van ijzer en staal. Gezien ook na 2010 nog een aantal wijzigingen worden verwacht (bv. nieuwe hoogoven, plafond uit MBO chemie van kracht), is ook voor latere jaren een inschatting opgenomen.

Tabel 1: Geactualiseerde emissieprognoses voor NO_x

	2006	2010 with measures	2010 with additional measures	2013 with measures	2013 with additional measures
Elektriciteit	19,0	12,5	11	11	11
Raffinaderijen	7,0	5,2	5,2	5,2	5,2
Ferro	6,5	7,0	5,4	7,3	5,8
Non-ferro	0,9	1,0	1,0	1,0	1,0
Chemie	9,5	10,3	10,3	10,2	10,2
Niet-industriële sectoren	13,2	14,5	14,5	14,5	14,5
Overige industriële bronnen	11,4				
<i>waarvan glas</i>	1,4	0,9	0,9	0,9	0,9
<i>en de rest</i>	10,0	9,5	9,5	9,5	9,5
Totaal	67,6	60,9	57,8	59,6	58,1
NEC-plafond			58,3		

Het "*with measures*" scenario houdt rekening met reeds beslist beleid, met gekende evoluties (zoals sluiting van installaties) en met maatregelen waarover met de sector al een akkoord is bereikt.

Het "*with additional measures*" scenario houdt ook rekening met maatregelen waarvan de haalbaarheid onzeker is; de betrokken sector acht de maatregelen economisch moeilijk haalbaar, de sector vraagt langere overgangstermijnen, het overleg met de sector is nog lopende of moet nog starten, de maatregelen kunnen praktisch moeilijk afgedwongen worden.

Het voortgangsrapport 2008 stelt dat uit bovenstaande tabel blijkt dat met de momenteel genomen maatregelen het plafond voor NO_x net niet gehaald wordt. Door de daling van het plafond voor de elektriciteitsproducenten naar 2013 toe zal de overschrijding kleiner worden. Bovendien wordt in de tabel hierboven nog geen rekening gehouden met een op til zijnde verstrenging van de voorwaarden voor grote stookinstallaties. Op basis van het eerste voorstel wordt hierdoor een bijkomende reductie van 1 à 1,5 kton NO_x verwacht. Samen met eventuele extra reducties in de andere sectoren kan dit een zeer belangrijke bijdrage leveren tot het bereiken van het emissieplafond.

- [3] Emissieheffing.** Samen met de goedkeuring van het reductieprogramma 2006 besliste de Vlaamse Regering op 9/3/2007 om een tijdelijke regulerende NO_x-heffing voor stationaire bronnen in te voeren met maximale terugsluizing naar kostenefficiënte reductieprojecten (ook voor stationaire bronnen) tenzij uit overleg met de betrokken doelgroepen consensus wordt bereikt over alternatieve additionele instrumenten en/of maatregelen met hetzelfde reductiepotentieel.

Parallel met de besprekingen over die alternatieve instrumenten startte de Vlaamse overheid evenwel het noodzakelijke studiewerk op om de invoering van een dergelijke emissieheffing voor te bereiden. Een deel hiervan, dat betrekking had op de monitorings- en rapporteringsvereisten, werd intussen afgerond, het andere deel (o.a. bepaling van de modaliteiten en juridische evaluatie) wordt tegen begin 2009 afgerond. Hoewel de invoering van een heffing niet wordt voorzien op korte termijn, blijft dit een mogelijkheid op langere termijn of kan dit een oplossing zijn mocht blijken dat de gekozen alternatieve instrumenten toch niet het verhoopte resultaat opleveren.

- [4] **Alternatief instrument: MBO.** Op een algemeen doelgroepenoverleg spraken alle sectoren hun voorkeur uit voor ander instrument dan een emissieheffing (in de eerste plaats een MBO of convenant). De voorbije jaren werd met Essenscia Vlaanderen en VGI, respectievelijk de federatie van de chemische bedrijven in Vlaanderen en het verbond van de glasindustrie, onderhandeld over het afsluiten van een milieubeleidsvereenkomst rond de NO_x-reducties.

1.2. MBO-Essenscia

- [5] **Engagementen.** Via deze MBO verbinden Essenscia Vlaanderen, de Vlaamse afdeling van de Belgische federatie van de chemische industrie en van life sciences, en haar leden er zich toe verdere inspanningen te leveren om hun NO_x-emissies verder te reduceren. In de overeenkomst is als doelstelling opgenomen dat de emissies van de op 1 augustus 2007 vergunde installaties vanaf 2013 niet hoger zullen zijn dan 9,8 kton NO_x per jaar. Essenscia verbindt er zich ook toe tot het verder onderzoeken en, indien haalbaar, toepassen van bijkomende reductiemaatregelen, rapportering over maatregelen en emissies en het opstellen van een programma om het plafond te bereiken. De Vlaamse overheid engageert er zich toe geen economisch instrument (heffing of verhandelbare emissierechten) in te voeren. De overheid blijft alle mogelijkheden behouden om in toepassing van Vlareem en de Europese regelgeving, en meer specifiek de IPPC-richtlijn, bijkomende maatregelen op te leggen.

- [6] **Toepassingsgebied.** De afbakening van het toepassingsgebied van deze MBO verschilt van de sectorafbakening zoals die werd gehanteerd in het NEC-reductieprogramma. Een aantal bedrijven die onder het toepassingsgebied van de MBO vallen behoren niet tot de chemiesector (zoals die werd afgebakend voor het NEC-programma) en anderzijds vallen een aantal bedrijven uit de chemiesector niet onder de MBO. Indien hiermee rekening gehouden wordt, bedraagt volgens het voortgangsrapport 2009 de prognose voor 2013 10,2 kton. Voor 2010 wordt uitgegaan van de emissies in 2006 (10,3 kton).

1.3. MBO-VGI

- [7] **Toepassingsgebied.** De overeenkomst wordt afgesloten met het Verbond van de Glasindustrie vzw, de werkgeversorganisatie van de glasindustrie in België. Enkel bedrijven die lid zijn van het VGI en op jaarbasis een emissie van meer dan 10 ton NO_x hebben, vallen onder het toepassingsgebied. Door deze drempel in te voeren wordt het toepassingsgebied beperkt tot de glasproducerende bedrijven en vallen de glasverwerkende bedrijven er niet onder. In de praktijk vallen 3 bedrijven onder het toepassingsgebied van het MBO, die samen in 2005 een emissie van 1,53 kton NO_x vertegenwoordigen, hetzij meer dan 99% van de totale NO_x-emissie van de

leden van het VGI (de NOx-emissies van de andere leden zijn verwaarloosbaar).

[8] Engagements. De sector verbindt zich tot het nemen van de noodzakelijke maatregelen voor het bereiken van het emissieplafond van 0,88 kton NOx in 2013. De sector engageert zich ook tot het verder onderzoeken en indien haalbaar toepassen van bijkomende reductiemaatregelen, rapportering over maatregelen en emissies en het opstellen van een programma om het plafond te bereiken. In de MBO ligt de klemtoon niet op het halen van het vooropgestelde plafond maar wel op het nemen van alle noodzakelijke maatregelen. De sector dient tegen 1 juli 2009 een plan op te stellen waarin wordt aangegeven welke maatregelen zullen genomen worden, rekening houdend met de momenteel gekende prognoses inzake de productie. De Vlaamse overheid engageert er zich toe geen economisch instrument (heffing of verhandelbare emissierechten) in te voeren. Ook hier blijft de overheid alle mogelijkheden behouden om in toepassing van Vlarem en de Europese regelgeving, en meer specifiek de IPPC-richtlijn, bijkomende maatregelen op te leggen.

2. Aanbevelingen

2.1. MBO-procedure

[9] **MBO-procedure voldoet niet.** In het verleden werd meermaals vastgesteld dat de adviezen van Minaraad en SERV met betrekking tot milieubeleidsovereenkomsten nauwelijks impact hebben. Dit is voornamelijk te wijten aan het feit dat pas in een late fase om advies gevraagd wordt. De Minaraad herhaalt zijn ongenoegen met betrekking tot het late tijdstip waarop om inspraak in het beleidsproces wordt gevraagd voor beide MBO's en vraagt met aandrang om vroeger in het proces betrokken te worden.

2.2. MBO als alternatief beleidsinstrument

[10] **Emissieheffing.** Uit de studie van VITO blijkt dat een emissieheffing een doeltreffend instrument is om ervoor te zorgen dat de NEC-plafonds gehaald worden, en dit op een kosteneffectieve manier, zonder negatieve impact op de economie, met lagere administratieve lasten voor de sector en zonder risico op het afwentelen van de financiële verantwoordelijkheid op de maatschappij, in plaats van op de vervuiler.

[11] **MBO als alternatief instrument.** De Vlaamse overheid kiest ervoor om het instrument MBO te hanteren als alternatief voor de aangekondigde heffing. De Minaraad wijst er op dat elk instrument zijn voor- en nadelen heeft. Het instrument van een MBO kan bijvoorbeeld minder inspelen op technologische ontwikkeling. Doordat het moeilijk is om het toekomstige reductiepotentieel van de sectoren in te schatten, vertrekt de milieubeleidsovereenkomst vanuit een statische analyse van de huidige reductiepotentiëlen. De milieubeleidsovereenkomst spoort niet aan om verder te reduceren dan opgelegd, terwijl het instrument heffingen dit bijvoorbeeld wel doet. Daarom moet er volgens de Raad voor gezorgd worden dat de milieubeleidsovereenkomst voldoende mechanismen bevat zodat het voortdurend verbeteren van de milieuproductie van de installaties gestimuleerd blijft. Temeer omdat de Europese doelstelling momenteel nog buiten bereik is.

[12] **Uitdaging is het halen van de doelstelling.** De strategische doelstelling is de reductie van de emissie van NOx tot beneden het Vlaamse NEC-emissieplafond. Deze strategische doelstelling vormt voor de Minaraad dan ook de uiteindelijke toetssteen van het gevoerde beleid en de daaraan gekoppelde maatregelen. De voorliggende MBO's zijn hiervan (slechts) een onderdeel.

2.3. Ambitieniveau MBO's Essenscia en VGI

[13] **Bijdrage door de sector.** De Raad waardeert dat de sectoren bereid zijn om een bijdrage te leveren tot het bereiken van het Vlaamse NEC-plafond en akkoord gaan dat de inspanningen over de verschillende sectoren worden verdeeld. De Raad is er

zich van bewust dat chemische industrie en glasindustrie een beperkt aandeel hebben in de totale NOx-emissies. Het aandeel van de industrie in de Vlaamse uitstoot van NOx (inclusief transport) bedraagt 14%. Hiervan wordt nog geen 30% geëmitteerd door bedrijven die de voorliggende MBO onderschrijven. De glasindustrie en de chemische industrie zijn samen verantwoordelijk voor 4% van de totale Vlaamse NOx uitstoot.

[14]NOx-plafond wordt niet gehaald. Met de huidige maatregelen en engagementen van de verschillende sectoren wordt het NEC-plafond voor de NOx-emissies nog niet gehaald. Uit het NEC voortgangsrapport voor het jaar 2008 blijkt duidelijk dat voor NOx bijkomende structurele maatregelen nodig zijn om het emissieplafond voor stationaire bronnen te kunnen respecteren. Met het huidige maatregelenpakket blijft er een tekort van ongeveer 2,8 kton (zie tabel 1).

[15]Gefragmenteerde aanpak hypothekeert evaluatie ambitieniveau. Bij het overbruggen van de resterende kloof is een evenwichtige en rechtvaardige verdeling van de inspanningen over de verschillende sectoren heen noodzakelijk. De Minaraad heeft echter geen volledig zicht over hoe de overheid de inspanningen gaat verdelen. Via deze MBO's worden er afspraken vastgelegd met slechts twee sectoren. De Vlaamse Regering kondigt ook MBO's met de staalindustrie en de elektriciteitssector aan, maar het effect daarvan is nog niet gekend. De Minaraad heeft door deze gefragmenteerde aanpak niet voldoende informatie om te beoordelen of de engagementen in de MBO's voldoende bijdragen om de uiteindelijke doelstelling, het voldoen aan de emissieplafonds, te halen. Enerzijds zou het onredelijk zijn om te verwachten dat de reductie-inspanningen van alleen deze twee sectoren, zouden garanderen dat de Vlaamse of Belgische NEC-plafonds gehaald worden. Anderzijds moet vermeden worden dat afspraken met enkele sectoren onevenredige hoge lasten legt bij de andere sectoren. In principe zouden de voorstellen van de verschillende sectoren samen beoordeeld moeten worden. De bedoeling is dat de engagementen van de verschillende sectoren voldoende ambitieus zijn en dat effectief alle technisch haalbare en economisch realistische maatregelen genomen worden.

[16]Onvoldoende gedetailleerde informatie hypothekeert evaluatie ambitieniveau. De Minaraad beschikt ook niet over voldoende gedetailleerde informatie over de emissies en de voorziene en mogelijke reductiemaatregelen bij de individuele bedrijven om te kunnen oordelen of alle technisch haalbare en economisch realistische maatregelen effectief worden genomen. De Raad kan dan ook niet met zekerheid beoordelen of de voorgestelde reducties ambitieus zijn.

[17]MBO's zijn stap in de goede richting. In de MBO's engageren Essencia en VGI zich respectievelijk tot een emissieplafond van 9,8 kton en 0,88 kton NOx in 2013¹. Deze ambitieniveaus sluiten enerzijds nauw aan bij de maximaal haalbare reducties zoals voorzien in de sectorstudies en de resultaten die voortkomen uit de

---

¹ De afbakening van het toepassingsgebied van de MBO met Essencia verschilt lichtjes van de sectorafbakening zoals die werd gehanteerd in het NEC-reductieprogramma. Een aantal bedrijven dat onder het toepassingsgebied van de MBO valt behoort niet tot de chemiesector (zoals die werd afgebakend voor het NEC-programma) en anderzijds valt een aantal bedrijven uit de chemiesector niet onder de MBO. Indien hiermee rekening gehouden wordt, bedraagt de prognose voor 2013 10,2 kton. Voor 2010 wordt uitgegaan van de emissies in 2006 (10,3 kton).

analyse van de checklists in het kader van de IPPC-richtlijn. Anderzijds stelt het voortgangsrapport 2008 dat naar aanleiding van de aanpassing van de voorwaarden voor de grote stookinstallaties – in functie van de implementatie van de IPPC-richtlijn – de emissies mogelijk nog verder gereduceerd kunnen worden dan wat momenteel wordt vooropgesteld. In de sectorstudies² voor de chemische sector wordt een reductiepotentieel van ongeveer 3,5 kton NO_x geïdentificeerd in de stookinstallaties. Hierbij dient uiteraard opgemerkt te worden dat dit potentieel niet actueel meer zal zijn, gezien al een deel zal ingevuld zijn door de recente Vlareem-aanpassing, een deel in de MBO kan zitten, en een ander deel misschien niet economisch rendabel zal zijn. Een exacte inschatting is echter onmogelijk wegens het gebrek aan transparantie van de gebruikte gegevens. Anderzijds ziet het voortgangsrapport een bijkomende reductie van 1 à 1,5 kton NO_x mogelijk.

Dit alles maakt het onmogelijk om in te schatten of het voorgestelde plafond in de MBO's voldoende is. Er zijn anderzijds indicaties van het tegendeel. Meer toelichting en transparantie is dan ook nodig voor een uitspraak ten gronde kan worden gedaan over het ambitieniveau van de MBO's, in het bijzonder deze van de chemische sector.

[18] Flexibel plafond. In het kader van de MBO is afgesproken dat het plafond kan stijgen als nieuwe leden toetreden bij Essenscia of bij vergunning van nieuwe installaties bij leden, of wanneer leden de minimumdrempel van 10 ton/jaar overschrijden. In die gevallen zullen bijkomende maatregelen nodig zijn. De vraag is wel of het plafond verlaagd wordt indien installaties sluiten of niet langer onder de MBO vallen, of wanneer bijkomende maatregelen genomen kunnen worden. Dit is onaanvaardbaar.

[19] MBO komt te laat. De Europese richtlijn legt emissieplafonds op die tegen 2010 gehaald moeten worden. De MBO's bevatten resultaatsverbintenissen voor 2013. De maatregelen zullen in 2010 nog niet allemaal geïmplementeerd zijn. Het emissieplafond zal dan ook overschreden worden. De Minaraad betreurt dat de besprekingen voor de MBO te laat werden opgestart en/of te lang duurden.

2.4. Opgvolging engagementen van de sectoren

[20] MBO bevat geen specifieke sanctie indien de sectoren de doelstellingen niet halen. De MBO's bevatten engagementen van zowel de sector als de overheid. In het geval van de sectoren zijn er emissieplafonds afgesproken tegen 2013. De MBO's bevatten geen specifieke sanctie indien de vooropgestelde doelstellingen niet gehaald worden. Verschillende sancties kunnen opgelegd worden. Sancties zoals boetes of retroactieve belastingen vereisen wel dat de bijdrage van elke onderneming tot het niet behalen van de algemene doelstelling van de MBO precies toegewezen kan worden. Is dit niet het geval, dan kan enkel een collectieve sanctie opgelegd worden. Indien dit niet kan, hypothekeert dit de steun voor het beleidsinstrument MBO.

---

² Evaluatie van het reductiepotentieel voor diverse pollutiemissies naar het compartiment lucht in een aantal homogene subsectoren van de chemische industrie in Vlaanderen, Ecolas, 13 december 2002; en Evaluatie emissiereductiepotentieel voor diverse pollutiemissies naar de lucht van de chemische sector, Vito, augustus 2004.

[21] Europees boetesysteem. Het Vlaamse Gewest engageert zich om eventuele boetes en kosten die door andere overheden of instellingen aan het gewest zouden worden opgelegd, inzake NOx, niet door te rekenen aan de bedrijfsfederaties en haar leden. Eventuele boetes wegens inbreuken op de Europese richtlijn zullen dan ook ten laste komen van de Vlaamse begroting, en dus de facto gecollectiveerd worden. Zoals ook de Inspectie van Financiën opmerkte: dit is niet in overeenstemming met het de-vervuiler-betaaltprincipe.

[22] Terugvalscenario is onzeker. Om te vermijden dat men pas op het einde van de MBO tot de vaststelling komt dat het NOx-plafond niet gehaald wordt, zijn er tussentijdse evaluaties noodzakelijk. Positief is dat in de MBO werd opgenomen dat tijdens de jaarlijkse coördinatievergadering van beide MBO's de federatie hun resterende, door een onafhankelijk verificateur gevalideerde (voor de chemiesector) – of op basis van individuele bedrijfsgegevens (voor de glassector) – jaarplanning tot 2013 moeten verdedigen en dat daarbij zelfs individuele bedrijfsgegevens opgevraagd kunnen worden. Uit de evaluatie moet blijken of de resultaten in de lijn liggen met het vooraf bepaalde traject. Momenteel ontbreekt echter een traject met indicatieve tussentijdse doelstellingen. Indien blijkt dat de einddoelstelling in gevaar komt, zou de overheid de MBO moeten opzeggen. Dit impliceert dat dan teruggevallen wordt op de dan in voege zijnde instrumenten (en maatregelen). Rekening houdend met de beslissing van de Vlaamse Regering van 9 maart 2007 betekent dit in principe een tijdelijke regulerende NOx-heffing voor stationaire bronnen met maximale terugsluizing naar kostenefficiënte reductieprojecten (ook voor stationaire bronnen).

[23] Informatiedoorstroming is essentieel. De Minaraad benadrukt dat de overheid over voldoende informatie moet kunnen beschikken over de emissies en de uitgevoerde, de voorziene en mogelijke reductiemaatregelen om te kunnen oordelen of alle technisch haalbare en economisch realistische maatregelen effectief worden genomen. Daarom moet ook voorzien worden dat de begeleidingsgroep de verificateurs kan uitnodigen om bijkomende toelichting te geven bij de rapportering en de verstrekte gegevens.

2.5. Ecologiesteun

[24] Ecologiesteun. In artikel 5, §3 van de MBO met Essencia vrijwaart het gewest het recht op ecologiesteun wat de ecologiesteun betreft. De Minaraad gaat ermee akkoord dat inspanningen die geleverd worden in het kader van de MBO geen motief zijn om ecologiesteun te weigeren. Het is ook logisch dat niet wordt afgeweken van de bestaande reglementering. Dit impliceert dat de bedrijven ook onderworpen zijn aan het call-systeem en dat de investeringen in ecologische en energiezuinige technologieën verder moeten gaan dan de geldende Europese of Vlaamse normen.

2.6. Besluit

[25] Besluit. De Minaraad besluit dat het niet mogelijk is de voorliggende MBO's goed te keuren zonder bijkomende toelichting en verantwoording van het gehanteerde plafond. Ook de tussentijdse bijsturings- en sanctioneringsmogelijkheden moeten versterkt worden. De Minaraad is niet voldoende overtuigd van de meerwaarde van de voorliggende MBO's ten opzichte van de mogelijkheid om een NOx-emissieheffing in te voeren.